

Datum 2018-01-30
Reg.nr 42-00453-16

Avdelning
Utvärderingsavdelningen
Handläggare
Loulou von Ravensberg
08-563 085 47
loulou.von.ravensberg@uka.se

Lunds universitet
Rektor

Lunds universitets ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap

Universitetskanslersämbetets beslut

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) beslutar att ge Lunds universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap.

Ansökan och ärendets hantering

Lunds universitet ansökte den 13 oktober 2016 hos UKÄ om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap. De sakkunniga anförde i sitt yttrande den 14 juni 2017 till UKÄ att aspekten lärarresurs var otillräcklig med avseende på ämnesdidaktik i religionskunskap. Samtliga övriga aspekter bedömdes som tillfredsställande. UKÄ instämde i de sakkunnigas bedömning och beslutade den 27 juni 2017 att ge Lunds universitet möjlighet att senast den 27 december 2017 komplettera sin ansökan. Lunds universitet lämnade den 11 december 2017 in en kompletterande redogörelse för vilka åtgärder som vidtagits baserade på de sakkunnigas yttrande.

För granskning av ansökan har UKÄ utsett följande sakkunniga: professor Kerstin Brömssen, Högskolan Väst, och universitetslektor Malin Löfstedt, Uppsala universitet. De sakkunnigas anser att aspekten lärarresurs nu är tillfredsställande. Bedömningen av de övriga aspekterna som tillfredsställande i det ursprungliga yttrandet daterat den 27 juni 2017 kvarstår. De sakkunnigas yttranden daterade den 27 juni 2017 och den 5 januari 2018 bifogas.

Universitetskanslersämbetets bedömning

Bedömningen av ansökan har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*.

Datum
2018-01-30Reg.nr
42-00453-16

De sakkunnigas bedömning är att Lunds universitet nu har de förutsättningar som krävs för att ge ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap och att utbildningen nu uppfyller kraven i högskolelagen och de examensmål som anges i högskoleförordningen. UKÄ instämmer i de sakkunnigas bedömning.

Beslut i ärendet har tagits av generaldirektören Anders Söderholm efter föredragning av utredaren Loulou von Ravensberg i närvaro av enhetschefen Viveka Persson, avdelningschefen Karin Järplid Linde och strategi- och planeringsansvariga Per Westman samt kommunikationschefen Agneta Rolfer.

Anders Söderholm

Loulou von Ravensberg

Kopia till:
Bedömargruppen

Granskning av Lunds universitets ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen i religionskunskap med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7- 9

Uppdraget

Lunds universitet ansökte den 13 oktober 2016 hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen i religionskunskap med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9. Vi, professor Kerstin von Brömssen vid Högskolan Väst och universitetslektor Malin Löfstedt vid Uppsala universitet, har fått i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Bedömning

Bedömningen av ansökan har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt utifrån UKÄ:s kvalitetsaspekter för denna yrkesexamen. Underlag för bedömningen har varit Lunds universitets ansökan om examenstillstånd, kompletteringar till ansökan samt intervjuer som genomfördes den 6 april 2017 i UKÄ:s lokaler i Stockholm. Vid detta tillfälle genomfördes gruppvisa samtal med personer ur högskolans ledning, institutions- och utbildningsledning, VFU-ansvariga, tilltänkta lärarutbildningsansvariga, en student samt några lärare på institutionen.

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

Lunds universitet har i dagsläget elva tillsvidareanställda lärare i religionsvetenskap tänkta att undervisa på lärarutbildningen, i olika hög tjänstegrad. Detta innebär att det totala antalet lärare som kommer att undervisa blivande lärare i religionsvetenskap är tillräckligt för att säkerställa kontinuitet för den planerade utbildningsvolymen. Av dessa är merparten disputerade, varav tre är professorer och två docenter. Det finns således ett tillräckligt antal lärare i religionsvetenskap med mycket god vetenskaplig kompetens och bredd för den sökta utbildningen, professionserfarenhet inberäknad.

I ansökan framkommer dock att den ämnesdidaktiska kompetensen är bristfällig. Det finns i dagsläget ett otillräckligt antal lärare med religionsdidaktisk bakgrund och forskningsinriktning för att säkerställa den kompetens som krävs för att utbilda ämneslärare i religionsvetenskap. Det finns endast en lektor som med 25 procents omfattning är tänkt att stå för den religionsdidaktiska undervisningen, för planering och utveckling av undervisningen på programmet i sin helhet, vilket måste anses som otillräckligt. I högskolelagen och högskoleförordningen ställs höga krav på lärarutbildningar avseende vetenskaplig kompetens, beprövad erfarenhet och ett nära samband mellan utbildning och forskning. Den vetenskapliga grund som här är aktuell

handlar om ämnesteoretisk kompetens och om ämnesdidaktisk kompetens. När det gäller det ämnesdidaktiska området är vår bedömning att det saknas ämnesdidaktisk kompetens i tillräcklig omfattning.

Lärarna bedöms generellt sett ha tillräckligt med tid för forskning och kompetensutveckling. Lektorn i religionsdidaktik kan dock inte sägas ha tillräckligt med tid för kompetensutveckling på grund av att tjänsten i fråga endast omfattar 25 procent av en heltidstjänst.

Under intervjuerna framkom att lärosätet har för avsikt att anställa ytterligare personer med religionsdidaktisk kompetens i det fall examensrätt kommer att beviljas. Det finns således planer på att utveckla det ämnesdidaktiska fältet vid institutionen, men i bedömningen av lärarresurserna har vi tagit hänsyn till lärarresurserna såsom de framkommer i ansökan och såsom de förtydligades under intervjun.

Sammanfattande bedömning: Aspekten lärarresurs är inte tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Utbildningen kommer att ges i en miljö som präglas av forskning och utveckling. Vid lärosätet bedrivs omfattande ämnesteoretisk forskning, medan den ämnesdidaktiska forskningen med relevans för ämneslärarutbildningen i religionskunskap i mindre utsträckning är tillgodosedd.

Utbildningsmiljön kommer sannolikt att ge studenterna goda förutsättningar att utveckla ett kritiskt och kreativt förhållningssätt framförallt avseende ämnesteoretiska kunskaper.

Vid lärosätet finns en tillfredsställande infrastruktur avseende litteratur, lärandematerial, informationstekniska resurser och lärandestöd.

Vid lärosätet finns också en organisation för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen som på ett övergripande plan är adekvat för att säkra att denna del av utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne.

Det finns i dagsläget visst samarbete nationellt och internationellt med relevans för ämneslärarutbildningen i religionsvetenskap. Samarbetet är mest utvecklat på den utbildningsvetenskapliga institutionen och då framför allt i VFU-organisationen. Under intervjuerna framgick att lärosätet har för avsikt att utöka samarbetet på såväl nationell som internationell nivå även vad gäller den aktuella ämnesinstitutionen vilket torde borga för en hållbar lärarutbildning på sikt.

Sammantaget anser vi att aspekten utbildningsmiljö, trots vissa svagheter när det gäller den ämnesdidaktiska forskningen, är tillfredsställande.

Sammanfattande bedömning: Aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål som har utarbetats i enlighet med högskoleförordningen. De anger en tydlig struktur för den aktuella utbildningen.

Kursplanerna är utformade i enlighet med högskoleförordningen. De innehåller tillräcklig information om utbildningens innehåll och upplägg. Det finns vissa svagheter avseende progressionen inom VFU-delen. Men vi bedömer sammantaget att styrdokumentet är relevanta och av tillräcklig omfattning.

Sammanfattande bedömning: Aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Lärosätet har redan examensrättigheter inom flera lärarutbildningar varför den utbildningsvetenskapliga kärnan inte berörs i denna bedömning.

Innehållet i kurserna, kurslitteraturen och annat lärandematerial är, generellt sett, relevant i förhållande till examensmålen. Informationen om undervisnings- och examinationsformerna är tillfredsställande. Forskningsanknytningen säkras i hög grad framförallt när det gäller ämnesteorin, i något mindre utsträckning när det gäller ämnesdidaktik.

Den föreslagna utbildningen uppvisar bredd och djup både avseende ämnesteorin och ämnesdidaktik. Progressionen i utbildningen i relation till ämnestoretiska mål är tydlig. Progressionen i förhållande till den ämnesdidaktiska teoribildningen är inte riktigt lika tydlig men likväl tillfredsställande.

Även om aktuell aspekt bedöms som tillfredsställande, anser vi att lärosätet bör överväga att utarbeta en större kreativitet och bredd vad gäller både skriftliga, gestaltande och muntliga undervisningsformer eftersom utbildningen riktar sig till blivande lärare.

Sammanfattande bedömning: Aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är, trots vissa svagheter, tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Lärosätet har visat att det finns verktyg och system för att säkra att utbildningen ger studenterna förutsättningar att nå examensmålen. Underlagen visar också att det finns system för att dokumentera kraven med avseende på olika typer av examination.

Sammanfattande bedömning: Aspekten säkring av examensmålen är tillfredsställande.

Samlat omdöme: inte tillfredsställande

Sammanfattningsvis är vår bedömning att Lunds universitets ansökan om att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap är tillfredsställande för samtliga kvalitetsaspekter utom för kvalitetsaspekten lärarresurs som bedöms vara otillfredsställande. För närvarande kan inte Lunds universitet anses ha tillräckligt antal lärare inom ämnesdidaktik i religionsvetenskap.

Däremot bedöms aspekten lärarresurs bli tillfredsställande under förutsättning att lärosätet utökar lärarresursen inom ämnesdidaktik i religionsvetenskap till en resurs motsvarande en heltidsekvivalent. Denna heltidsekvivalent kan fördelas på flera personer, alternativt kan anställningsgraden ökas för befintlig personal.

Mot bakgrund av detta föreslår vi att UKÄ ger Lunds universitet möjlighet att komplettera sin lärarresurs.

Sakkunniga

Malin Löfstedt

Kerstin von Brömssen

Granskning av Lunds universitets ansökan om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap

Uppdraget

Lunds universitet ansökte den 13 oktober 2016 hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap. Vi, professor Kerstin von Brömssen vid Högskolan Väst, och universitetslektor Malin Löfstedt vid Uppsala universitet, fick i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Baserat på vårt yttrande, daterat den 14 juni 2017, fattade UKÄ samma datum ett beslut om att ge Lunds universitet möjlighet att komplettera sin ansökan. Bedömningen var att aspekten lärarresurs var otillfredsställande fram till dess att Lunds universitet utökade lärarresursen inom ämnet ämnesdidaktik i religionskunskap till en resurs motsvarande en heltidsekvivalent. Denna heltidsekvivalent kunde fördelas på flera personer, alternativt kunde anställningsgraden ökas för befintlig personal.

Den nu redovisade granskningen berör därför endast aspekten lärarresurs. För bedömningen av de övriga aspekterna hänvisas till det ursprungliga yttrandet daterat den 14 juni 2017.

Bedömning

Bedömningen av ansökan har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100) samt utifrån UKÄ:s kvalitetsaspekter för denna yrkesexamen. Underlag för bedömningen har varit den kompletterande redogörelsen som Lunds universitet lämnade in till UKÄ den 11 december 2017, i enlighet med det datum som UKÄ angivit.

Utbildningens förutsättningar

Lärarresurs

Lunds universitet har kompletterat sin ansökan i enlighet med vårt tidigare delgivna yttrande. Kompletteringen innebär att Lunds universitet, i beslut daterat den 11 december 2017, har beslutat att från och med den 1 januari 2018 avsätta medel för att öka en befintlig lektorstjänst i religionsdidaktik från 25 procent till 100 procent. Från och med den 1 januari 2018 har Lunds universitet en tillsvidareanställd heltidsekvivalent lektor i religionsdidaktik.

Sammanfattande bedömning: Aspekten lärarresurs är därmed tillfredsställande.

De sakkunnigas rekommendation

Lunds universitet bedöms nu uppfylla alla kvalitetsaspekter föra att kunna ge ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap.

Mot bakgrunden av ovanstående föreslår vi att UKÄ beslutar att ge Lunds universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet religionskunskap.

Sakkunniga

Malin Löfstedt

Kerstin von Brömssen